

כללי המים (חישוב פיצויים), התשכ"ב-1961

בתוקף סמכותי לפי סעיף 93 לחוק המים, התשי"ט-1959, לאחר
התייעצות במועצת המים, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני קובע
כללים אלה:

שווים של
מקרקעין

1. קביעת שוויים של מקרקעין, ייעשה על פי הוראות פקודת הקרקעות
(רכישה לצרכי ציבור), 1943 (להלן - הפקודה), למעט הוראות הסעיפים 20
ו-21 לפקודה; לענין סעיף 12 לפקודה יראו את מועד אישור תכנית המפעל
לפי סעיף 72 לחוק כמועד פרסום הודעה בדבר הכוונה לרכוש חזקה במקרקעין.

שווים של מטעים
ושטחי שלחין

2. מטעים ושטחי-שלחין שנתפסו וכן נזקים למטעים ושטחי-שלחין קבועים
יוערכו על פי הערך בשוק של המטע, שטח-השלחין או היכול שניזוקו,
הושמדו או נתפסו.

תוספת במקרים
מסויימים

3. מותר להוסיף לבעליו של מטע או של שטח-שלחין קבוע שנתפס חלק
ממנו תוספת שלא תעלה על 30% מערך המטע או השטח אם היה המטע או שטח-השלחין
הקבוע עיקר פרנסתו של בעליו ועיבודו חדל להיות משקי עקב תפיסת חלק
ממנו.

נזקים לגידולים
חד-שנתיים

4. נזקים לגידולים חד-שנתיים בעל ושלחין יוערכו לפי הסכום שהיה
מתקבל תמורת יכול מדונם גידול כאמור אלמלא ניזוקו בניכוי כל הוצאות-עיבוד
שלא נעשה בגלל סירוב לתת היתר לפי סעיף 85 לחוק או כל הוצאות-עיבוד
שלא נעשה מיום שהודיעה רשות המים לבעליהם כדין על הפעולות שהיא
התכוונה לעשות במקרקעין שעליהם מצויים הגידולים האמורים, אשר מנעו
את עיבוד השטח או הפכוהו לבלתי-משקי.

שיטת ההערכה

5. היה הנזק למקרקעין ולמטע, שטחי-שלחין או גידול חד-שנתי בעל
ושלחין כאחד, יוערכו המקרקעין בנפרד כאמור בסעיף 1, והנזקים האחרים
כאמור בסעיפים 2 או 4, לפי הענין.

1. ק"ת 1242, התשכ"ב, עמ' 1004.

הכללת מתקני השקאה וניקוז	6. שוויים של מטע, שטח-שלחין או גידול חד-שנתי בעל ושלחין יכלול גם את שוויים של מיתקני-ההשקאה ועורקי-הניקוז שאין עוד להשתמש בהם וששימשו להשקאת אותו שטח או לניקוזו וכן את שוויים של מיתקני-השקאה ועורקי-ניקוז ששימשו להשקאתם או ניקוזם של שטחים אחרים שהיו באותו שטח ושאינו עוד להשתמש בהם.
חיתוך שטחים	7. דין שטחי מקרקעין שכתוצאה מחיתוכם וחלוקתם לצורך הקמת מפעל אינם ניתנים לעיבוד משקי על ידי בעליהם כדין מקרקעין שנתפסו לצמיתות.
פיצויים בעד שלילת הנאה	8. בחישוב הפיצויים בעד נזקים שנגרמו עקב תפיסת-קרקע או שלילת-הנאה יובאו בחשבון גם אלה: (1) פיצול חלקות מקרקעין המצריך הגדלת רשת אספקת המים ומיתקניה או שינויים; (2) היווצרות שטחים מתים בשטח המזרע על ידי ארגזי-אורז או תאי-ביקורת מכל סוג; (3) הצורך בשינוי הגידור, דרכי הגישה והשמירה על השטח; (4) שינוי צורת השטח שעובד על ידי בעל הקרקע שנתפסה לצמיתות כתוצאה מפיצולו הגורם להתייקרות העיבוד; (5) כל הפרעה ממשית אחרת לעיבוד השטח.
פיצויים בעד שלילת מקור מים	9. נגרם נזק לאדם על ידי שלילת מקור המים שפרנסתו היתה עליו או על ידי ניתוקו ממקור המים שממנו היה מקבל מים או כתוצאה מהחלפת מקור המים, ייעשה הפיצוי באחת משתי אלה, מבלי לגרוע בזכויותיו לפי סעיף 77 לחוק: (1) על ידי מסירת זכות-קבע לקבלת מים מרשות המים הנוגעת בדבר במחיר שלא יעלה על ההוצאות הממשיות שהיו לו עקב תפיסת המקור, ובלבד שיעביר לרשות המים את מיתקני המים שברשותו, או - (2) על ידי תשלום ערכו המהוון של הנזק שנגרם.
תחולת הכללים	10. הוראות הסעיפים 2 עד 9 באות להוסיף על הוראות בדבר חישוב הפיצויים שבסעיף 1 ולא לגרוע מהן.
פיצויים בעד נזקים	11. פיצויים בעד נזקים שנגרמו על ידי פעולה להקמת מפעל המים או לניהולו או על ידי ליקויים או קלקולים במיתקני המפעל, יחושבו כאילו היה הנזק עילה למתן פיצויים לפי פקודת הנוזיקין האזרחיים, 1944.

מחירי השוק

12. כל מקום שנאמר בו בכללים אלה שהנזק יוערך על פי מחיר השוק או על פי שוויים, הכוונה היא לסכום שהיה משתלם על ידי קונה מרצון למוכר מרצון בעד נושא הנזק ולא יובא בחשבון הגדלת ערכו של נושא הנזק או הקטנתו בשל פרסום תכנית המפעל או אישורה; ואולם, אם לא ניתן לקבוע סכום כאמור, יראו את שווי הנזק הסכום הדרוש במידה סבירה להטבת הנזק או לרכישת נכס חלופי במקום הנכס שנתפס או הושמד.

הוספת ריבית

13. לפיצויים תיווסף ריבית בשיעור של 11% לשנה לגבי התקופה שבין היום שנועד לתשלומם לבין יום התשלום למעשה.

השם

14. לכללים אלה ייקרא "כללי המים (חישוב פיצויים), התשכ"ב-1961".

כ"א בטבת התשכ"ב (28 בדצמבר 1961)

משה דיין
שר החקלאות